

**VOORDRACHT ALGEMEEN BESTUUR
GROENALLIANTIE MIDDEN-HOLLAND EN OMSTREKEN**

Onderwerp	:	Normenkader rechtmatigheid 2018
Kenmerk	:	D18-41069
Bijlagen	:	- 1-
Besluitdatum	:	6 december 2018
Vorbereid door	:	Dhr. V. Weteling

---

1. ONTWERP-BESLUIT

Het bestuur wordt voorgesteld:

- het Normenkader Rechtmatigheid 2018 vast te stellen.
-

2. ONDERWERP IN KORT BESTEK

Voor u ligt het Normenkader Rechtmatigheid 2018 die van toepassing zal zijn voor de accountantscontrole. De geactualiseerde Kadernota Rechtmatigheid 2017 van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) vormt hiervoor de basis.

De commissie BBV geeft in de geactualiseerde Kadernota Rechtmatigheid 2018 de visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de accountantsverklaring van decentrale overheden.

In de Kadernota Rechtmatigheid 2018 heeft een integratie plaatsgevonden tussen de kadernota rechtmatigheid en notities van (voorheen) het platform rechtmatigheid. De reden voor de integratie is de behoefte aan eenduidigheid. Een nieuw hoofdstuk is toegevoegd dat specifiek gericht is op de raadsleden. Om bestuurders (waaronder raadsleden) wat meer duiding te geven rond rechtmatigheid om hun controlerende rol goed te kunnen vervullen, is dit hoofdstuk toegevoegd. Hier wordt uitgelegd wat het begrip rechtmatigheid inhoudt, wat de rol van de accountant is, wat zijn oordeel feitelijk behelst en wat er van raadsleden verwacht wordt. Dit belang neemt toe vanaf het moment dat het opstellen van de verklaring van rechtmatigheid verschuift van de accountant naar het college. De daartoe benodigde wetswijziging is in voorbereiding.

Dit normenkader behoort een volledig en actueel overzicht te zijn van de voor de accountantscontrole relevante interne regelgeving en externe wet- en regelgeving. Het Dagelijks Bestuur legt het normenkader ter vaststelling voor aan het Algemeen Bestuur. Hiermee is het Algemeen Bestuur zich bewust van de wetten, regels en verordeningen die meegenomen worden in de accountantscontrole. Het Algemeen Bestuur heeft de mogelijkheid het overzicht aan te vullen.

Bij rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Met andere woorden: het gaat om de financiële beheershandelingen zoals:

- Overdrachten aan of van natuurlijke personen en rechtspersonen;
- Transacties waarbij een tegenprestatie wordt verkregen of geleverd;
- Financieringen, waaronder opgenomen en uitgezette leningen en daarbij behorende rente en aflossingen;

- Vermogensmutaties zoals mutaties van reserves en voorzieningen en de afschrijvingssystematiek.

Bovenstaande sluit in beginsel regels uit met betrekking tot handelingen en beslissingen van niet-financiële aard (bijvoorbeeld in relatie tot arbeidsomstandighedenwet of de privacywetgeving).

Hierop dienen twee belangrijke nuances te worden aangebracht:

1. Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard dienen wel in algemene zin te worden betrokken bij de inschatting van het algemene risicobeleid en –beheer van het schap. De ratio hiervan is dat niet-financiële handelingen wel kunnen leiden tot financiële risico's waarvoor bijvoorbeeld een voorziening zou moeten worden gevormd.
2. De accountant gaat na of het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat ten opzicht van de jaarrekening. Zo worden de paragrafen in het jaarverslag niet op rechtmatigheidsaspecten getoetst. Wel wordt dus gekeken of het beeld dat in de paragrafen wordt gegeven niet botst met de jaarrekening.

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van het schap zelf. De inventarisatie bestaat uit de externe wetgeving en de eigen regelgeving van het schap, waarbij de verordeningen en de besluiten (kaderstellend en/of bepalingen bevattend over financiële beheershandelingen) van het Algemeen- en Dagelijks Bestuur kunnen worden onderscheiden.

Om het normenkader daadwerkelijk te kunnen gebruiken voor de rechtmatigheidscontrole moet het worden geoperationaliseerd. Het operationaliseren van het normenkader is een taak van het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur richt vanuit het normenkader de beheersorganisatie in. Hierbij gaat het om maatregelen van interne controle, procesbeschrijvingen, dossiervorming etcetera. Dit dient zodanig te gebeuren dat de naleving van wet- en regelgeving (= het normenkader) met financiële consequenties voor het schap zichtbaar en toetsbaar wordt vastgelegd.

Zowel het normenkader als het toetsingskader zijn geen statisch gegeven. Bij wijzigingen in de externe of interne wet- en regelgeving moeten beide worden herzien of aangevuld, met eventueel een uitbreiding van de interne beheersmaatregelen tot gevolg. Dit moet met nadruk genoemd worden, gezien de eis dat het normenkader voor de accountant een compleet overzicht dient te geven. Deze volledigheid is dus niet meer dan een momentopname.

Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) bepaalt dat de goedkeuringstolerantie ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangbasis bedraagt. Ten aanzien van onzekerheden in de controle bedraagt de goedkeuringstolerantie 3% van de omvangbasis. De consequenties van overschrijding van toleranties laat zich in het volgende schema vertalen:

	<i>Goedkeurend</i>	<i>Met beperking</i>	<i>Oordeelonthouding</i>	<i>Afkeurend</i>
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	≤ 1%	> 1 % < 3 %	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van de lasten)	≤ 3%	> 3 % < 10 %	≥ 10%	-

Bron: Bado

De toleranties gelden voor het getrouwe beeld en de rechtmatigheid samen. Er is daarom sprake van één oordeel over twee aspecten.

---

3. VOORAFGAANDE BESLUITVORMING

GA/ 2017-4677-21: Normenkader Rechtmatigheid 2017 vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 december 2017.

D18-41069: Normenkader 2018, instemming door Dagelijks Bestuur op 6 december 2018.

---

4. JURIDISCHE PARAGRAAF

Relevante wetgeving: zie Normenkader Rechtmatigheid 2018 BBV.

---

5. FINANCIËLE PARAGRAAF

Niet van toepassing

---

6. COMMUNICATIE

Niet van toepassing

---

7. WIJZE VAN TOTSTANDKOMING

Het Normenkader Rechtmatigheid 2018 is opgesteld door SBB en is gelijk voor alle natuur- en recreatieschappen.

---

8. VERDERE PROCEDURE

Niet van toepassing.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur Groenalliantie Midden-Holland e.o.,

Dhr. T.M.G. Gorissen
Manager Uitvoering Staatsbosbeheer
Zuid-Holland

